

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 179 (XXIII) — Nr. 830

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 23 noiembrie 2011

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
HOTĂRĂRI ALE SENATULUI		
53.	— Hotărâre privind constatarea încetării de drept a statutului de membru al Biroului permanent și președinte al Senatului a domnului senator Mircea-Dan Geoană	2
HOTĂRĂRI ALE BIROULUI PERMANENT AL SENATULUI		
19.	— Hotărâre privind asigurarea conducerii Senatului în perioada vacanței funcției de președinte al Senatului	2
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 1.255 din 22 septembrie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 alin. (2) și (2 ¹) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, ale Ordinului Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.009/2007 privind procedurile de selecție a practicienilor în insolvență agreați de Agenția Națională de Administrare Fiscală, precum și cea privind interpretarea deciziilor Curții Constituționale nr. 182 din 16 noiembrie 1999 și nr. 898 din 16 iunie 2009	3–6
	Decizia nr. 1.289 din 4 octombrie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 373 ¹ din Codul de procedură civilă	7–9
	Decizia nr. 1.293 din 4 octombrie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 581 și art. 582 din Codul de procedură civilă	9–11
ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI		
99.	— Ordonanță de urgență pentru asigurarea de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Sănătății, a sumelor necesare acoperirii plății TVA aferente bunurilor și serviciilor achiziționate în cadrul programelor privind combaterea HIV/SIDA și tuberculozei în România, implementate de Fundația Romanian Angel Appeal	12–13
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE		
	Decizia nr. 21 din 17 octombrie 2011	13–16

HOTĂRĂRI ALE SENATULUI

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

HOTĂRĂRE

privind constatarea încetării de drept a statutului de membru al Biroului permanent și președinte al Senatului a domnului senator Mircea-Dan Geoană

În temeiul dispozițiilor art. 64 alin. (2) și (5) din Constituția României, republicată, ale art. 33 alin. (2) din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată, cu modificările ulterioare, precum și ale art. 23 alin. (3) din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, cu modificările și completările ulterioare,

ținând seama de solicitarea Grupului parlamentar al Partidului Social Democrat,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Senatul României constată încetarea de drept a statutului de membru al Biroului permanent și președinte al Senatului a domnului senator Mircea-Dan Geoană.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 23 noiembrie 2011.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
PETRU FILIP

București, 23 noiembrie 2011.
Nr. 53.

HOTĂRĂRI ALE BIROULUI PERMANENT AL SENATULUI

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

HOTĂRĂRE

privind asigurarea conducerii Senatului în perioada vacanței funcției de președinte al Senatului

În temeiul prevederilor Hotărârii Senatului nr. 53/2011 privind constatarea încetării de drept a statutului de membru al Biroului permanent și președinte al Senatului a domnului senator Mircea-Dan Geoană, precum și ale art. 32 alin. (2) din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, cu modificările și completările ulterioare,

Biroul permanent al Senatului hotărâște:

Articol unic. — În perioada vacanței funcției de președinte al Senatului, domnul senator Petru Filip, vicepreședinte al Senatului, va îndeplini atribuțiile președintelui Senatului.

Această hotărâre a fost adoptată de Biroul permanent al Senatului în ședința din 23 noiembrie 2011.

VICEPREȘEDINTELE SENATULUI
PETRU FILIP

București, 23 noiembrie 2011.
Nr. 19.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 1.255**

din 22 septembrie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 alin. (2) și (2¹) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, ale Ordinului Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.009/2007 privind procedurile de selecție a practicienilor în insolvență agreeți de Agenția Națională de Administrare Fiscală, precum și cea privind interpretarea deciziilor Curții Constituționale nr. 182 din 16 noiembrie 1999 și nr. 898 din 16 iunie 2009

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea în ședința publică din data de 15 septembrie 2011 a reprezentantului Ministerului Public, procuror Simona Ricu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 alin. (2¹) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 173/2008, aprobată prin Legea nr. 277/2009, și pentru interpretarea dispozițiilor Deciziei nr. 182 din 16 noiembrie 1999 și Deciziei nr. 898 din 16 iunie 2009 ale Curții Constituționale, excepție ridicată, din oficiu, de Tribunalul București — Secția a VII-a comercială în Dosarul acesteia nr. 5.147/3/2009 și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.658D/2010, precum și a dispozițiilor art. 19 alin. (2) și (2¹) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, coroborate cu Ordinul Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.009/2007, excepție invocată de S.C.P.I.T. Management Advisors S.P.R.L. din Timișoara, lichidator judiciar al Companiei Naționale a Cuprului, Aurului și Fierului Minvest — S.A. din Deva — Filiala Bradmin, în Dosarul nr. 7.044/97/2008 al Tribunalului Hunedoara — Secția comercială și de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.905D/2010.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 15 septembrie 2011, când, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, Curtea a dispus conexarea Dosarului nr. 1.905D/2010 la Dosarul nr. 1.658D/2010, care a fost primul înregistrat, iar în temeiul art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, a dispus amânarea pronunțării pentru data de 22 septembrie 2011.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin Încheierea din 29 ianuarie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 5.147/3/2009, **Tribunalul București — Secția a VII-a comercială a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 alin. (2¹) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, modificată**

și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 173/2008, aprobată prin Legea nr. 277/2009, și pentru interpretarea dispozițiilor Deciziei nr. 182 din 16 noiembrie 1999 și Deciziei nr. 898 din 16 iunie 2009 ale Curții Constituționale, excepție ridicată, din oficiu, de instanța de judecată într-o cauză întemeiată pe dispozițiile Legii nr. 85/2006.

Prin Sentința nr. 8/F/2010 din 12 ianuarie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 7.044/97/2008, **Tribunalul Hunedoara — Secția comercială și de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 alin. (2) și (2¹) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, coroborate cu Ordinul Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.009/2007**, excepție invocată de S.C.P.I.T. Management Advisors S.P.R.L. din Timișoara, lichidator judiciar al Companiei Naționale a Cuprului, Aurului și Fierului Minvest — S.A. din Deva — Filiala Bradmin, cu ocazia judecării unei cauze ca urmare a deschiderii procedurii simplificate a insolvenței.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, Tribunalul București — Secția a VII-a comercială arată următoarele:

1. Dispozițiile art. 19 alin. (2¹) din Legea nr. 85/2006 sunt neconstituționale, pentru că încalcă principiul colectivității, al unicității și caracterului concursual al procedurii reorganizării judiciare și a falimentului, prevăzut în art. 2 din Legea nr. 85/2006.

Textul criticat dă posibilitatea creditorului care deține cel puțin 50% din valoarea totală a creanțelor să decidă desemnarea unui administrator judiciar/lichidator, fără consultarea adunării creditorilor, fapt ce contravine art. 16 și art. 21 din Constituție. Prin urmare, acordarea unei asemenea puteri de decizie creditorului care deține cel puțin 50% din valoarea totală a creanțelor este discriminatorie în raport cu alți creditori, care, deși beneficiază de garanții reale și cu rang prioritar, atât la recuperarea creanțelor, cât și la decizia procesuală a executării silite cu privire la modalitatea valorificării bunului, nu își pot exprima opinia asupra desemnării administratorului judiciar sau a lichidatorului.

De asemenea, se arată că modificările aduse art. 19 din lege conțin două elemente de încălcare gravă a principiilor menționate, și anume: decizia se ia fără consultarea adunării creditorilor și contestația pentru motive de nelegalitate o pot formula creditorii, și nu judecătorul-sindic. Din moment ce numai conținutul valoric al creanței dă dreptul la decizia unică, se naște întrebarea: care este motivul de „nelegalitate al deciziei”, iar „dacă este vorba de nelegalitate, atunci nimeni altul decât judecătorul-sindic trebuie să intervină în proces, atât în virtutea rolului activ instituit de principiile dreptului comun, cât și pentru a asigura instituția imparțialității”.

Procedura insolvenței, deși este colectivă și concursuală, poate fi declarată și la cererea unui singur creditor, care poate

parcure „etapele falimentului” până la închidere cu acest unic creditor. Rezultă că oricând, în lipsa unor motive temeinice, așa cum prevede art. 22 alin. (2) din Legea nr. 85/2006, acesta poate să decidă înlocuirea lichidatorului judiciar pe considerentul că este creditor majoritar, dându-se astfel cale liberă arbitrariului și abuzului de drept față de lichidatorul judiciar care își poate îndeplini atribuțiile în mod temeinic și legal. Odată investit și confirmat de comitetul creditorilor, lichidatorul judiciar a dobândit un drept de servicii în virtutea profesiei liberale la care a aderat și este nedrept să fie înlocuit în orice stadiu al procedurii, fără motive temeinice și numai în baza criteriului valoric al creanței unui creditor care deține cel puțin de 50% din valoarea creanțelor.

2. De asemenea, judecătorul-sindic arată că reiterează excepția de neconstituționalitate, deoarece consideră că nu s-a luat în discuție de către Curtea Constituțională critica invocată anterior, tot din oficiu, și anume faptul că prevederile legale criticate încalcă principiul colectivității, unicității și caracterul concursual al procedurii reorganizării judiciare și a falimentului, care, de altfel, au fost invocate în Decizia Curții Constituționale nr. 182 din 16 noiembrie 1999, în care s-a reținut că „*procedura reorganizării judiciare și a falimentului prevăzute de Legea nr. 64/1995 este o procedură colectivă, unică și concursuală pentru toți creditorii*”. Or, Legea nr. 85/2006 a preluat principiile și prevederile Legii nr. 64/1995 privind procedura reorganizării și lichidării judiciare și, prin urmare, nu poate să conțină reglementări contrare acestui principiu, consacrat printr-o decizie a Curții Constituționale cu valoare de principiu al autorității de lucru judecat.

În motivarea excepției de neconstituționalitate S.C.P.I.T. Management Advisors S.P.R.L. din Timișoara, lichidator judiciar al Companiei Naționale a Cuprului, Aurului și Fierului Minvest S.A. din Deva — Filiala Bradmin consideră, în esență, că textul criticat contravine art. 124 alin. (2) din Constituție, care prevede în mod imperativ faptul că „justiția este unică, imparțială și egală pentru toți”.

Având în vedere faptul că, potrivit art. 5 alin. (1) din Legea nr. 85/2006, organele care aplică procedura sunt instanțele judecătorești, judecătorul-sindic, administratorul judiciar și lichidatorul, prevederile art. 19 alin. (2) din aceeași lege creează o totală și injustă inegalitate între creditorii participanți la procedura insolvenței, reglementată prin legea criticată.

Principiul luării hotărârilor de către creditorul care deține peste 50% din totalul creanțelor este discriminatoriu pentru faptul că nu oferă posibilitatea egală în cadrul unei proceduri judiciare, un singur creditor putând fi majoritar, iar restul creditorilor să nu mai aibă absolut nicio posibilitate de a-și exprima cel puțin opinia, potrivit procedurii insolvenței, reglementată de Legea nr. 85/2006.

De asemenea, Ordinul Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.009/2007, conform căruia creditoarea Agenția Națională de Administrare Fiscală dobândește un drept preferențial de desemnare a unui lichidator și ulterior schimbarea acestuia, este de natură a acorda o poziție privilegiată acestor creditori, ceea ce încalcă drepturile celorlalți creditori participanți în mod egal și concursual în cadrul aceleiași proceduri.

Tribunalul Hunedoara — Secția comercială și de contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 alin. (2) și (2¹) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, coroborate cu Ordinul ANAF nr. 1.009/2007, este întemeiată, întrucât se încalcă principiul colectivității, unicității și caracterul concursual al procedurii insolvenței.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum rezultă din actele de sesizare, îl constituie dispozițiile art. 19 alin. (2) și (2¹) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 359 din 21 aprilie 2006, modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 173/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 792 din 26 noiembrie 2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 277/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 14 iulie 2009, în ansamblul lor, precum și coroborate cu Ordinul Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.009/2007 privind procedurile de selecție a practicienilor în insolvență agreeți de Agenția Națională de Administrare Fiscală, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 543 din 9 august 2007, respectiv interpretarea Deciziilor Curții Constituționale nr. 182 din 16 noiembrie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 3 din 7 ianuarie 2000 și nr. 898 din 16 iunie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 6 august 2009.

Curtea observă că, în realitate, autorii excepției de neconstituționalitate formulează o critică distinctă atât în ceea ce privește dispozițiile art. 19 alin. (2) și (2¹) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, cât și a prevederilor Ordinului Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.009/2007 privind procedurile de selecție a practicienilor în insolvență agreeți de Agenția Națională de Administrare Fiscală, respectiv a interpretării deciziilor Curții Constituționale nr. 182 din 16 noiembrie 1999 și nr. 898 din 16 iunie 2009.

În consecință, Curtea urmează a reține ca obiect al excepției de neconstituționalitate dispozițiile art. 19 alin. (2) și (2¹) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, ale Ordinului Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.009/2007, precum și interpretarea deciziilor Curții Constituționale nr. 182 din 16 noiembrie 1999 și nr. 898 din 16 iunie 2009.

Dispozițiile art. 19 alin. (2) și (2¹) din Legea nr. 85/2006 au următorul cuprins: „(2) *La recomandarea comitetului creditorilor, în cadrul primei ședințe a adunării creditorilor sau ulterior, creditorii care dețin cel puțin 50% din valoarea totală a creanțelor pot decide desemnarea unui administrator judiciar/lichidator, stabilindu-i și remunerația. În cazul în care remunerația se va achita din fondul constituit conform prevederilor art. 4, aceasta va fi stabilită de către judecătorul-sindic, pe baza criteriilor stabilite prin legea privind profesia de practician în insolvență. Creditorii pot decide să confirme*

administratorul judiciar sau lichidatorul desemnat provizoriu de către judecătorul-sindic.

(2¹) *Creditorul care deține cel puțin 50% din valoarea totală a creanțelor poate să decidă, fără consultarea adunării creditorilor, desemnarea unui administrator judiciar sau lichidator în locul administratorului judiciar sau lichidatorului provizoriu ori să confirme administratorul judiciar provizoriu sau, după caz, lichidatorul provizoriu și să îi stabilească remunerația.*"

Excepția de neconstituționalitate este raportată la dispozițiile constituționale ale art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 21 privind accesul liber la justiție și art. 124 alin. (2) care prevede că „*Justiția este unică, imparțială și egală pentru toți*”, precum și la dispozițiile art. 6 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele:

I. Asupra dispozițiilor legale criticate, Curtea s-a mai pronunțat și, răspunzând unor critici asemănătoare, raportat la dispoziții constituționale similare, a respins excepția de neconstituționalitate.

Astfel, prin Decizia nr. 898 din 16 iunie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 6 august 2009, Curtea a reținut că dispozițiile art. 19 alin. (2¹) au fost introduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 173/2008, pentru asigurarea respectării principiului celerității procedurii, protecției creditorilor și desfășurării adecvate a activității practicienilor în insolvență, așa cum reiese din nota de fundamentare a acestei ordonanțe de urgență a Guvernului. Astfel, s-a dat posibilitatea creditorului care deține cel puțin 50% din valoarea totală a creanțelor să desemneze, fără consultarea adunării creditorilor, un administrator judiciar sau un lichidator în locul administratorului judiciar sau al lichidatorului provizoriu ori să confirme administratorul judiciar provizoriu sau, după caz, lichidatorul provizoriu și să-i stabilească remunerația.

Curtea a observat că, potrivit art. 19 alin. (2) din Legea nr. 85/2006, în cadrul primei ședințe a adunării creditorilor sau ulterior, creditorii care dețin cel puțin 50% din valoarea totală a creanțelor pot decide desemnarea unui administrator judiciar/lichidator, stabilindu-i și remunerația.

Cu privire la aceste dispoziții de lege, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 619 din 27 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 557 din 23 iulie 2008, a statuat că adunarea creditorilor este convocată pentru a decide în toate aspectele importante ale procedurii prevăzute de lege, iar pentru facilitarea luării deciziilor în cadrul acestui organ colegial sunt prevăzute două modalități de vot, ambele bazate pe criteriul valorii creanțelor. Regula în această materie este stabilită de dispozițiile art. 15 alin. (1) din Legea nr. 85/2006, potrivit cărora deciziile adunării creditorilor se adoptă cu votul titularilor unei majorități, prin valoare, a creanțelor prezente. Există situații speciale, cum este aceea a desemnării unui administrator judiciar sau a unui lichidator, motivate de importanța sporită a unor astfel de decizii, pentru care legea impune o majoritate specială, și anume votul creditorilor care dețin cel puțin 50% din valoarea totală a creanțelor. Opțiunea legiuitorului pentru criteriul valorii, și nu pentru cel al numărului creditorilor, este justificată de principalul obiectiv al procedurii insolvenței, respectiv recuperarea creanțelor asupra averii debitorului. Or, în măsura în care repartizarea sumelor ce rezultă din lichidarea bunurilor debitorului se face, în cadrul aceleiași clase de creditori, proporțional cu valoarea creanțelor, este firesc ca deciziile privitoare la aspectele importante ale procedurii să fie luate prin raportare la valoarea creanțelor, iar nu la numărul creditorilor.

Având în vedere aceste considerente, Curtea a constatat că soluția legislativă criticată, și anume posibilitatea creditorului care deține cel puțin 50% din valoarea totală a creanțelor de a desemna, fără consultarea adunării creditorilor, un administrator judiciar sau lichidator ori de a-l confirma pe cel provizoriu, este pe deplin justificată, întrucât legiuitorul a optat pentru criteriul valorii, iar nu pentru cel al numărului creditorilor, și nu contravine principiului egalității în fața legii, prevăzut de art. 16 alin. (1) din Constituție. În ipoteza normei legale criticate, un singur creditor deține cel puțin 50% din valoarea totală a creanțelor, ceea ce face inutilă consultarea adunării creditorilor pentru desemnarea unui administrator judiciar sau a unui lichidator ori pentru confirmarea celui provizoriu, din moment ce hotărârea s-ar putea lua în adunarea creditorilor numai cu majoritatea specială prevăzută de lege, și anume numai cu votul acestui creditor care deține cel puțin 50% din valoarea totală a creanțelor.

Totodată, Curtea a reținut că, potrivit art. 11 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 85/2006, judecătorul-sindic confirmă, prin încheiere, administratorul judiciar sau lichidatorul desemnat de creditorul care deține cel puțin 50% din valoarea totală a creanțelor, iar, în conformitate cu prevederile alin. (3) al art. 19 din aceeași lege, ceilalți creditori pot contesta la judecătorul-sindic, pentru motive de nelegalitate, decizia creditorului care deține cel puțin 50%, prevăzută la alin. (2¹), în termen de 3 zile de la data publicării acesteia în Buletinul procedurilor de insolvență. Prin urmare, Curtea a constatat că dispozițiile art. 19 alin. (2¹) din Legea nr. 85/2006 nu contravin prevederilor art. 21 din Legea fundamentală.

Curtea a reținut că liberul acces la justiție, consacrat prin prevederile art. 21 din Legea fundamentală, nu este un drept absolut, legiuitorul putând să prevadă anumite condiționări în vederea unei bune administrări a justiției, având, evident, o justificare rezonabilă și proporțională cu obiectivul propus.

Astfel, faptul că, împotriva deciziei creditorului care deține cel puțin 50% din valoarea totală a creanțelor de a desemna, fără consultarea adunării creditorilor, un administrator judiciar sau un lichidator în locul celui provizoriu ori de a confirma administratorul judiciar provizoriu sau lichidatorul provizoriu, creditorii interesați pot face contestație la judecătorul-sindic, pentru motive de nelegalitate, în termen de 3 zile de la data publicării acestei decizii în Buletinul procedurilor de insolvență, își găsește justificarea în însuși specificul acestei proceduri și are drept scop asigurarea desfășurării cu celeritate a acesteia.

Prin alte decizii, spre exemplu Decizia nr. 900 din 16 iunie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 575 din 18 august 2009, Curtea a statuat că, deși adunarea creditorilor desemnează administratorul judiciar sau lichidatorul, stabilindu-i și remunerația, sau confirmă administratorul judiciar ori lichidatorul desemnat provizoriu de către judecătorul-sindic, nu se poate susține încălcarea principiului potrivit căruia justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege, deoarece această desemnare este confirmată de judecătorul-sindic prin încheiere, iar ceilalți creditori o pot contesta la judecătorul-sindic, pentru motive de nelegalitate, în condițiile art. 19 alin. (3) din Legea nr. 85/2006. Pe de altă parte, așa cum rezultă din nota de fundamentare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 173/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, care a modificat dispozițiile criticate ale art. 11 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 85/2006, această lege privind procedura insolvenței a introdus ca elemente de noutate, printre altele, degrevarea judecătorului-sindic de responsabilitățile ce excedează sferei contenciosului și amplificarea rolului adunării creditorilor, pornind de la acquis-ul comunitar în materie și valorificând principiile consacrate în legislația internațională și bunele practici în materie.

Distinct de cele reținute, Curtea nu poate primi critica autorilor potrivit căreia creditorul majoritar poate oricând să decidă înlocuirea administratorului/ lichidatorului judiciar doar pe acest unic considerent că deține cel puțin 50% din valoarea totală a creanțelor, ceea ce ar permite, într-adevăr, instaurarea arbitrarului și abuzului de drept.

Dispozițiile art. 19 alin. (2¹) din Legea nr. 85/2006 dau dreptul creditorului care deține singur cel puțin 50% din valoarea totală a creanțelor să desemneze un administrator/lichidator judiciar, în locul administratorului/lichidatorului judiciar provizoriu sau să îl confirme pe acesta și să îi stabilească remunerația.

Or, desemnarea administratorului/lichidatorului judiciar „provizoriu” este atributul exclusiv al judecătorului-sindic, potrivit tezei finale a art. 19 alin. (2) „creditorii (este vorba de creditorii care dețin cel puțin 50% din valoarea totală a creanțelor) pot decide să confirme administratorul/lichidatorul judiciar desemnat provizoriu de către judecătorul-sindic”, dispoziții de care prevederile art. 19 alin. (2¹) din Legea nr. 85/2006 nu pot fi dissociate. Dimpotrivă, pentru motive temeinice [art. 22 alin. (2) din Legea nr. 85/2006], numai judecătorul-sindic poate decide schimbarea administratorului/lichidatorului judiciar desemnat, ceea ce are ca efect tocmai aplicarea prevederilor constituționale cuprinse în art. 124 alin. (2), potrivit cărora „*Justiția este unică, imparțială și egală pentru toți*”.

Totodată, prin Decizia nr. 726 din 7 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 496 din 17 iulie 2009, Curtea a stabilit cu valoare de principiu că în cadrul procedurii falimentului, administratorul judiciar sau lichidatorul are o poziție și o situație deosebite față de toate părțile și față de toți ceilalți participanți la procedură, ei nefiind parte în proces, ci participanți la procedură, cu rol și atribuții determinate de lege. Aceștia nu acționează în interes personal, ci în interesul bunei desfășurări a întregii proceduri, în interesul debitorului insolubil, pentru reintregirea patrimoniului acestuia, cât și în interesul creditorilor,

pentru ca aceștia să își poată valorifica creanțele în cât mai mare măsură și cât mai operativ.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Pentru considerentele reținute anterior, Curtea constată că prevederile art. 19 alin. (2) și (2¹) din Legea nr. 85/2006 nu încalcă dispozițiile art. 16, art. 21 și art. 124 alin. (2) din Constituție și nici pe cele ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

II. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate referitoare la interpretarea Deciziei nr. 182 din 16 noiembrie 1999 și a Deciziei nr. 898 din 16 iunie 2009 ale Curții Constituționale, Curtea constată că aceasta este inadmisibilă, deoarece nu pot forma obiectul controlului de constituționalitate, pe calea excepției, deciziile Curții Constituționale. De asemenea, Curtea observă că, în accepțiunea prevederilor art. 146 din Constituție și ale Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, nu are nici competența de a interpreta sau explica deciziile sale la solicitarea unor subiecte de drept.

III. În ce privește critica referitoare la Ordinul Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.009/2007 privind procedurile de selecție a practicienilor în insolvență agreeți de Agenția Națională de Administrare Fiscală, conform căreia creditoarea Agenția Națională de Administrare Fiscală dobândește un drept preferențial privind desemnarea unui lichidator și, ulterior, schimbarea acestuia, fapt ce încalcă drepturile celorlalți creditori participanți în mod egal și concursual în cadrul aceleiași proceduri, Curtea constată, de asemenea, că nici aceasta nu poate constitui obiectul controlului de constituționalitate, deoarece acest act normativ nu face parte din categoria celor asupra cărora Curtea Constituțională este competentă a se pronunța, potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 și art. 146 din Constituție.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi, în ceea ce privește dispozițiile art. 19 alin. (2) și (2¹) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

I. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 alin. (2) și (2¹) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, excepție ridicată, din oficiu, de Tribunalul București — Secția a VII-a comercială în Dosarul nr. 5.147/3/2009 și de S.C.P.I.T. Management Advisors S.P.R.L. din Timișoara, lichidator judiciar al Companiei Naționale a Cuprului, Aurului și Fierului Minvest S.A. din Deva — Filiala Bradmin, în Dosarul nr. 7.044/97/2008 al Tribunalului Hunedoara — Secția comercială și de contencios administrativ și fiscal.

II. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate privind interpretarea deciziilor Curții Constituționale nr. 182 din 16 noiembrie 1999 și nr. 898 din 16 iunie 2009, excepție ridicată, din oficiu, de Tribunalul București — Secția a VII-a comercială în Dosarul nr. 5.147/3/2009.

III. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordinului Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.009/2007 privind procedurile de selecție a practicienilor în insolvență agreeți de Agenția Națională de Administrare Fiscală, excepție ridicată de S.C.P.I.T. Management Advisors S.P.R.L. din Timișoara, lichidator judiciar al Companiei Naționale a Cuprului, Aurului și Fierului Minvest S.A. din Deva — Filiala Bradmin, în Dosarul nr. 7.044/97/2008 al Tribunalului Hunedoara — Secția comercială și de contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 22 septembrie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ionița Cochintu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.289

din 4 octombrie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 373¹
din Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Simona Ricu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 373¹ din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Marius Radu în Dosarul nr. 4.305/288/2010 al Judecătoriei Râmnicu Vâlcea — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.162D/2010.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, întrucât prevederile criticate nu încalcă dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 805/2004 al Parlamentului European și al Consiliului, potrivit cărora nu mai este necesară încuviințarea executării unei hotărâri judecătorești care a fost certificată cu titlu executoriu european.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea nr. 1.002/EX din 13 mai 2010, pronunțată în Dosarul nr. 4.305/288/2010, **Judecătoria Râmnicu Vâlcea — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 373¹ din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Marius Radu într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri de executare silită.

În **motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul acesteia susține, în esență, că prevederile criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 20 și art. 148 alin. (2) raportat la art. 5, art. 24 și art. 25 din Regulamentul (CE) nr. 805/2004 al Parlamentului European și al Consiliului. Dacă normele criticate se interpretează în sensul că doar hotărârile judecătorești pronunțate de instanțele din România, investite cu formulă executorie, sunt supuse încuviințării executării silite, iar hotărârile judecătorești investite cu titlu executoriu european nu sunt supuse încuviințării executării silite, se creează o discriminare între creditorii care dețin un titlu executoriu european și cei care dețin o hotărâre judecătorească pronunțată de instanțele din România, investită cu formulă executorie, creditorii care în proporție de 90% sunt cetățeni români, încălcându-se chiar art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Judecătoria Râmnicu Vâlcea — Secția civilă opinează în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor

două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că dispozițiile criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 373¹ din Codul de procedură civilă, care au următorul cuprins:

— Art. 373¹: „*Cererea de executare silită, însoțită de titlul executoriu, se depune la executorul judecătoresc, dacă legea nu prevede altfel. Acesta, în termen de cel mult 5 zile de la înregistrarea cererii, va solicita instanței de executare încuviințarea executării silite, înaintându-i în copie cererea de executare și titlul respectiv.*

Instanța de executare încuviințează executarea silită a obligației stabilite prin titlul executoriu, printr-o singură încheiere dată în camera de consiliu, fără citarea părților, în termen de cel mult 7 zile de la înregistrarea cererii de încuviințare a executării silite.

În temeiul încheierii prin care se admite cererea de încuviințare a executării silite, executorul judecătoresc poate proceda la executarea silită a obligației stabilite prin titlul executoriu în oricare dintre formele prevăzute de lege, dispozițiile art. 371¹ alin. 3 aplicându-se în mod corespunzător. Încuviințarea executării silite este de drept valabilă și pentru titlurile executorii care se vor emite de executorul judecătoresc în cadrul procedurii de executare silită încuviințate.

Instanța poate respinge cererea de încuviințare a executării silite numai dacă:

1. *cererea de executare silită este de competența altui organ de executare decât cel sesizat;*

2. *titlul nu a fost investit cu formulă executorie, dacă, potrivit legii, această cerință este necesară pentru pornirea executării silite;*

3. *creanța nu este certă, lichidă și exigibilă;*

4. *titlul cuprinde dispoziții care nu se pot aduce la îndeplinire prin executare silită;*

5. *există alte impedimente prevăzute de lege. Încheierea prin care instanța admite cererea de încuviințare a executării silite nu este supusă niciunei căi de atac. Încheierea prin care se respinge cererea de încuviințare a executării silite poate fi atacată cu recurs numai de către creditor, în termen de 5 zile de la comunicare.*

În tot cursul executării, executorul judecătoresc este obligat să aibă rol activ, stăruind, prin toate mijloacele admise de lege, pentru realizarea integrală și cu celeritate a obligației prevăzute în titlul executoriu, cu respectarea dispozițiilor legii, a drepturilor părților și ale altor persoane interesate.

Dacă socotește că este în interesul executării, executorul judecătoresc îl va putea invita pe debitor pentru a-i cere, în scris, în condițiile legii, lămuriri în legătură cu veniturile și bunurile sale, inclusiv cele aflate în proprietate comună pe cote-părți sau în devălmășie, asupra cărora se poate efectua executarea, cu arătarea locului unde se află acestea, precum și pentru a-l determina să execute de bunăvoie obligația sa, arătându-i consecințele la care s-ar expune în cazul continuării executării silită. În toate cazurile, debitorul va fi informat cu privire la cuantumul estimativ al cheltuielilor de executare.

Refuzul nejustificat al debitorului de a se prezenta ori de a da lămuririle necesare, precum și darea de informații incomplete ori eronate atrag răspunderea acestuia pentru toate prejudiciile cauzate, precum și aplicarea sancțiunii prevăzute de art. 108² alin. 2, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale unei fapte prevăzute de legea penală.

În situația prevăzută la art. 371⁷ alin. 1, executorul judecătoresc este dator să pună în vedere părții să își îndeplinească de îndată obligația de avansare a cheltuielilor de executare."

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, aceste texte de lege contravin prevederilor constituționale ale art. 20 privind tratatele internaționale privind drepturile omului și art. 148 alin. (2) care prevăd prioritatea tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și a celorlalte reglementări cu caracter obligatoriu, față de dispozițiile contrare din legile interne. De asemenea, este invocat și art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privind interzicerea discriminării, precum și art. 5, art. 24 și art. 25 din Regulamentul (CE) nr. 805/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 aprilie 2004 privind crearea unui Titlu Executoriu European pentru creanțele necontestate, publicat în JOUE seria L nr. 143 din 30 aprilie 2004.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că susținerea autorului excepției de neconstituționalitate, referitoare la presupusa discriminare între creditorii care dețin un titlu executoriu european și cei care dețin o hotărâre judecătorească pronunțată de instanțele din România, investită cu formulă executorie, precum și faptul că dispozițiile criticate ar încălca art. 20 și art. 148 alin. (2) din Constituție, raportate la unele prevederi ale Regulamentului (CE) nr. 805/2004, este neîntemeiată, pentru următoarele motive:

Regulamentul (CE) nr. 805/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 aprilie 2004 privind crearea unui Titlu Executoriu European pentru creanțele necontestate, la articolele indicate de autorul excepției prevede următoarele:

— Art. 5. — Eliminarea procedurii de exequatur — „O hotărâre judecătorească care a fost certificată ca titlu executoriu european în statul membru de origine este recunoscută și executată în celelalte state membre, fără a fi necesară încuviințarea executării și fără a fi posibilă contestarea recunoașterii sale.”;

— Art. 24. — Tranzacțiile judiciare — „(1) O tranzacție judiciară privind o creanță în sensul articolului 4 alineatul (2), aprobată de către o instanță judecătorească sau încheiată în fața unei instanțe în cursul unei proceduri judiciare și executorii în statul membru în care a fost aprobată sau încheiată, este, pe bază de cerere adresată instanței prin care a fost aprobată sau în fața căreia a fost încheiată, certificată ca titlu executoriu european utilizând formularul-tip prevăzut în anexa II.

(2) O tranzacție judiciară certificată ca titlu executoriu european în statul membru de origine se execută în celelalte

state membre fără să fie necesară încuviințarea executării și fără să fie posibilă opoziția la forța sa executorie.

(3) Dispozițiile capitolului II, cu excepția articolului 5, articolului 6 alineatul (1) și articolului 9 alineatul (1) și ale capitolului IV, cu excepția articolului 21 alineatul (1) și articolului 22, se aplică în mod corespunzător.”;

— Art. 25. — Actele autentice — „(1) Un act autentic privind o creanță în sensul articolului 4 alineatul (2), executoriu într-un stat membru, este, pe bază de cerere adresată autorității desemnate de statul membru de origine, certificat ca titlu executoriu european utilizând formularul-tip prevăzut în anexa III.

(2) Un act autentic certificat ca titlu executoriu european în statul membru de origine se execută în celelalte state membre fără să fie necesară încuviințarea executării și fără să fie posibilă opoziția la forța sa executorie.

(3) Dispozițiile capitolului II, cu excepția articolului 5, articolului 6 alineatul (1) și articolului 9 alineatul (1) și ale capitolului IV, cu excepția articolului 21 alineatul (1) și articolului 22, se aplică în mod corespunzător.”

Din economia textelor Regulamentului (CE) nr. 805/2004, Curtea observă că acestea stabilesc, în esență, recunoașterea și executarea unei hotărâri judecătorești care a fost certificată ca titlu executoriu european în statul membru de origine, fără a fi necesară o procedură privind încuviințarea.

Astfel, s-a eliminat procedura de exequatur, în ce privește recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești provenite din spațiul Uniunii Europene, ceea ce echivalează cu o derogare de la prevederile Cap. XII, Secțiunea IV — Efectele hotărârilor străine — din Legea nr. 105/1992 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 245 din 1 octombrie 1992. De altfel, în vederea aplicării Regulamentului (CE) nr. 805/2004, prin Legea nr. 191/2007 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2006 privind unele măsuri necesare pentru aplicarea unor regulamente comunitare de la data aderării României la Uniunea Europeană, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 425 din 26 iunie 2007, au fost stabilite anumite reguli procedurale.

Curtea constată că prevederile art. 373¹ din Codul de procedură civilă și cele ale Regulamentului (CE) nr. 805/2004 se referă la categorii diferite de acte juridice, pe de o parte, hotărâri judecătorești pronunțate de instanțele din România, pentru care este necesară încuviințarea executării, și, pe de altă parte, hotărâri judecătorești care au fost certificate ca titlu executoriu european în statul membru de origine, recunoscute și executate în celelalte state membre, fără a fi necesară încuviințarea,

Așadar, în ceea ce privește presupusa discriminare între creditorii care dețin un titlu executoriu european și cei care dețin o hotărâre judecătorească pronunțată de instanțele din România, Curtea constată că aceasta nu poate fi reținută, întrucât, astfel cum s-a statuat în numeroase cauze, principiul egalității nu are semnificația uniformității, acesta presupunând instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite.

Or, diferența esențială între cele două categorii de creditori este dată de un element de extraneitate, reprezentat de statul în care este pronunțată hotărârea judecătorească. Rezultă că situațiile de fapt care sunt reglementate sunt diferite, astfel încât și tratamentul juridic aplicat acestora trebuie să fie diferit.

De altfel, Curtea reține că între încuviințarea executării, reglementată de art. 373¹ din Codul de procedură civilă, și titlul executoriu european, parte a programului privind măsurile de punere în practică a principiului recunoașterii reciproce a hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială, pronunțate în statele membre ale Uniunii Europene, există

asemănări atât sub aspectul obținerii acestora, cât și sub aspectul rezultatului celor două proceduri, ceea ce demonstrează că scopul instituirii lor este același, dar procedura de obținere este diferită, tocmai datorită elementelor de extraneitate ce intervin.

În consecință, Curtea nu poate reține încălcarea principiului egalității prevăzut de art. 16 din Constituție și de art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 373¹ din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Marius Radu în Dosarul nr. 4.305/288/2010 al Judecătorei Râmnicu Vâlcea — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 4 octombrie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ionița Cochînțu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.293

din 4 octombrie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 581 și art. 582 din Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ionița Cochînțu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Simona Ricu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 581 și art. 582 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Sorena” — S.A. din Constanța în Dosarul nr. 4.244/118/2010 al Tribunalului Constanța — Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal, care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.449D/2010.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 3.272D/2010 având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 581 și art. 582 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, prin Direcția Silvică Vâlcea și Ocolul Silvic Cornet în Dosarul nr. 871/198/2010 al Judecătorei Brezoi.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea, din oficiu, pune în discuție problema conexării dosarelor.

Reprezentantul Ministerului Public arată că este de acord cu conexarea cauzelor.

Curtea, având în vedere obiectul cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 3.272D/2010 la Dosarul nr. 2.449D/2010, care este primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune

concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate și de menținere a jurisprudenței Curții Constituționale, invocând Decizia nr. 32 din 18 ianuarie 2011.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin încheierile din 11 mai 2010 și 30 iunie 2010, pronunțate în dosarele nr. 4.244/118/2010 și nr. 871/198/2010, **Tribunalul Constanța — Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal și Judecătoria Brezoi au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 581 și art. 582 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Sorena” — S.A. din Constanța și de Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, prin Direcția Silvică Vâlcea și Ocolul Silvic Cornet în cauze având ca obiect soluționarea unor cereri de ordonanță președințială.

În motivarea excepției de neconstituționalitate Societatea Comercială „Sorena” — S.A. din Constanța susține în esență că prevederile art. 581 și art. 582 din Codul de procedură civilă sunt neconstituționale, în măsura în care, pe calea sumară a ordonanței președințiale, permit pronunțarea unei hotărâri judecătorești executorii fără ca partea chemată în judecată să poată avea posibilitatea de a-și exercita dreptul la apărare într-un termen rezonabil și în mod util, cu atât mai mult cu cât această procedură derogă de la procedura de drept comun.

De asemenea, Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, prin Direcția Silvică Vâlcea și Ocolul Silvic Cornet, arată că prevederile art. 581 și art. 582 din Codul de procedură civilă sunt neconstituționale, deoarece prin instituirea caracterului executoriu este încălcat dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare, fiind creată posibilitatea pronunțării unei hotărâri judecătorești fără a fi analizat fondul cauzei și fără citarea părților, ceea ce echivalează cu lipsa posibilității acestora de a-și susține poziția cu privire la problemele de fapt și de drept ale cauzei. Art. 581 nu circumstanțiază caracterul vremelnic și executoriu al ordonanței președințiale și nici situația exercitării căilor de atac împotriva soluției pronunțate asupra fondului.

În speță, prin impunerea sistării tăierilor în regim silvic, prin aplicarea prevederilor criticate, se încalcă art. 44 alin. (7) și art. 136 alin. (2) din Constituție, întrucât administratorul fondului forestier, proprietate publică a statului, nu mai poate respecta prevederile obligatorii ale amenajamentului silvic, cu implicații asupra protecției mediului.

De asemenea, arată că măsurile vremelnice și urgente reglementate de art. 581 din Codul de procedură civilă trebuie să se bazeze pe respectarea dreptului de proprietate, și nu pe limitarea exercitării acestuia, iar ocrotirea proprietății private nu se poate face cu nesocotirea dreptului de proprietate al statului.

Tribunalul Constanța — Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal opinează în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Judecătoria Brezoi opinează în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor

două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, notele scrise depuse, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 581 și art. 582 din Codul de procedură civilă, care au următorul conținut:

— Art. 581: „*Instanța va putea să ordone măsuri vremelnice în cazuri grabnice, pentru păstrarea unui drept care s-ar păgubi prin întârziere, pentru prevenirea unei pagube iminente și care nu s-ar putea repara, precum și pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări.*”

Cererea de ordonanță președințială se va introduce la instanța competentă să se pronunțe asupra fondului dreptului.

Ordonanța va putea fi dată și fără citarea părților și chiar atunci când există judecată asupra fondului. Judecata se face de urgență și cu precădere. Pronunțarea se poate amâna cu cel mult 24 de ore, iar motivarea ordonanței se face în cel mult 48 de ore de la pronunțare.

Ordonanța este vremelnică și executorie. Instanța va putea hotărî ca executarea să se facă fără somație sau fără trecerea unui termen.”;

— Art. 582: „*Ordonanța este supusă recursului în termen de 5 zile de la pronunțare, dacă s-a dat cu citarea părților, și de la comunicare, dacă s-a dat fără citarea lor.*”

Instanța de recurs poate suspenda executarea până la judecarea recursului, dar numai cu plata unei cauțiuni al cărei quantum se va stabili de către aceasta.

Recursul se judecă de urgență și cu precădere, cu citarea părților. Dispozițiile art. 581 alin. 3 referitoare la amânarea pronunțării și redactarea ordonanței sunt aplicabile.

Împotriva executării ordonanței președințiale se poate face contestație.”

În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale, în Dosarul nr. 2.449D/2010 sunt invocate prevederile constituționale ale art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, art. 24 privind dreptul la apărare, art. 27 alin. (1) privind inviolabilitatea domiciliului, art. 44 privind dreptul de proprietate privată, art. 45 referitor la libertatea economică și art. 49 privind protecția copiilor și a tinerilor, precum și dispozițiile art. 6 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

De asemenea, în susținerea neconstituționalității acestor texte de lege, în Dosarul nr. 3.272D/2010 sunt invocate dispozițiile constituționale art. 16 alin. (2) care prevede că „*Nimeni nu este mai presus de lege*”, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, art. 44 alin. (7) privind dreptul de proprietate, care obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii sau obiceiului, revin proprietarului și art. 136 alin. (2) privind garantarea și ocrotirea proprietății publice.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că asupra constituționalității prevederilor legale criticate Curtea s-a pronunțat prin numeroase decizii, spre exemplu, Decizia nr. 607 din 12 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 497 din 12 iulie 2011, Decizia nr. 248 din 17 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 20 aprilie 2011, sau Decizia nr. 9 din 12 ianuarie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 132 din 26 februarie 2010.

Astfel, respingând excepția de neconstituționalitate, Curtea a statuat că reglementările criticate instituie o procedură specială potrivit căreia instanța de judecată poate dispune, prin ordonanță președințială, luarea unor măsuri cu caracter vremelnic, a căror urgență este justificată de necesitatea evitării prejudicierii unor drepturi sau interese legitime. De asemenea, prin procedura de urgență instituită de art. 581 din Codul de procedură civilă, nu numai că nu se aduce vreo îngrădire dreptului oricărei persoane de a se adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime, ci, dimpotrivă, se creează o posibilitate în plus pentru cel vătămat într-un drept legitim de a se adresa justiției, prin cerere de ordonanță președințială, și aceasta în cazuri grabnice, pentru păstrarea unui drept care s-ar păgubi prin întârziere, pentru

prevenirea unei pagube iminente și care nu s-ar putea repara, precum și pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări. Totodată, posibilitatea atacării cu recurs a ordonanței președințiale, ca și cea a contestării executării acesteia, prevăzută de art. 582 din Codul de procedură civilă, constituie un argument suplimentar în sensul deplinei respectări a dreptului la apărare.

În ceea ce privește critica referitoare la necircumstanțierea caracterului vremelnic și executoriu al ordonanței președințiale și a situației exercitării căilor de atac împotriva soluției pronunțate asupra fondului, Curtea reține că, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, „*Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege*”, astfel că legiuitorul, în virtutea art. 61 din Constituție, este cel abilitat să reglementeze competența și procedura de judecată, stabilind cadrul organizatoric și funcțional în care se realizează accesul liber la justiție, dreptul la apărare și folosirea căilor de atac etc., și nu instanța de contencios constituțional.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, atât considerentele, cât și soluția deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Față de cele arătate, nu se poate reține nici încălcarea art. 44 alin. (7) și art. 136 alin. (2) din Constituție, astfel cum susține autoarea excepției, întrucât luarea unor măsuri cu caracter vremelnic a căror urgență este justificată de necesitatea evitării prejudicierii unor drepturi sau interese legitime nu este de natură a împiedica respectarea sarcinilor și obligațiilor referitoare la protecția mediului.

În ceea ce privește invocarea prevederilor constituționale ale art. 27, art. 44, art. 45 și art. 49, în Dosarul nr. 2.449D/2010, Curtea constată că autoarea excepției de neconstituționalitate nu motivează în ce constă contrarietatea textului criticat cu acestea.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 581 și art. 582 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Sorena” — S.A. din Constanța în Dosarul nr. 4.244/118/2010 al Tribunalului Constanța — Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal și de Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, prin Direcția Silvică Vâlcea și Ocolul Silvic Cornet, în Dosarul nr. 871/198/2010 al Judecătoriei Brezoi.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 4 octombrie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ionița Cochințu

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru asigurarea de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Sănătății, a sumelor necesare acoperirii plății TVA aferente bunurilor și serviciilor achiziționate în cadrul programelor privind combaterea HIV/SIDA și tuberculozei în România, implementate de Fundația Romanian Angel Appeal

Având în vedere:

— Acordul de finanțare ROM-607-G03-H, semnat la Geneva la data de 15 mai 2007, dintre Fundația Romanian Angel Appeal, în calitate de primitor principal, și Fondul Global de Combatere a HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei;

— Amendamentul nr. 5 la Acordul de finanțare ROM-607-G03-H privind Faza a II-a programului, semnat la Geneva la data de 6 iulie 2009, dintre Fundația Romanian Angel Appeal, în calitate de primitor principal, și Fondul Global de Combatere a HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei;

— Acordul de finanțare ROM-607-G04-T, semnat la Geneva la data de 24 septembrie 2007, dintre Fundația Romanian Angel Appeal, în calitate de primitor principal, și Fondul Global de Combatere a HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei;

— Amendamentul nr. 4 la Acordul de finanțare ROM-607-G04-T privind Faza a II-a programului, semnat la Geneva la data de 22 octombrie 2009, dintre Fundația Romanian Angel Appeal, în calitate de primitor principal, și Fondul Global de Combatere a HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei;

— faptul că fondurile nerambursabile acordate prin cele două acorduri vin în completarea resurselor naționale necesare aplicării Programului național de boli transmisibile (infecție cu HIV, tuberculoză, infecții cu transmitere sexuală, hepatite virale și alte boli transmisibile), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 261/2010 privind aprobarea programelor naționale de sănătate pentru anul 2010, cu modificările și completările ulterioare, și prin Hotărârea Guvernului nr. 1.388/2010 privind aprobarea programelor naționale de sănătate pentru anii 2011—2012, cu modificările ulterioare;

— Strategia națională de control al tuberculozei 2006—2010 și Ghidul metodologic de implementare a Programului național de control al tuberculozei 2007—2011, aprobate de Ministerul Sănătății;

— că prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2008, aprobată prin Legea nr. 129/2009, au fost asigurate de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Sănătății, sumele necesare acoperirii plății TVA aferente bunurilor și serviciilor achiziționate în cadrul programelor privind combaterea HIV/SIDA și tuberculozei în România — Faza I, implementate de Fundația Romanian Angel Appeal, ca urmare a faptului că începând cu data aderării României la Uniunea Europeană nu se mai aplică scutirea de TVA pentru bunurile și serviciile achiziționate din țară sau importate care fac obiectul programelor pentru care se acordă finanțare externă nerambursabilă;

— că suma reprezentând valoarea TVA pentru achizițiile aferente programelor finanțate de Fondul Global de Combatere a HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei în România — Runda a 6-a va fi utilizată integral pentru achiziționarea și distribuția de medicamente pentru pacienții cu tuberculoză multidrog rezistentă (*MDR-TB*), iar neacordarea acesteia în regim de urgență conduce la imposibilitatea finalizării proiectului la termenul stabilit (septembrie 2012), întrucât procedura între transmiterea comenzii de medicamente, plata și livrarea medicamentelor în țară durează minimum 6 luni,

în vederea stabilirii în regim de urgență a mecanismului de acoperire, din bugetul statului, a plății TVA aferente bunurilor și serviciilor achiziționate din țară sau importate, care fac obiectul programelor privind combaterea HIV/SIDA și tuberculozei în România, cu finanțare nerambursabilă de la Fondul Global de Combatere a HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei — Faza a II-a, ținând cont că neadoptarea acestei măsuri conduce la întreruperea tratamentului pentru pacienții cu *MDR-TB*, respectiv la apariția de noi cazuri de tuberculoză extrem de rezistentă la tratament, și având în vedere contagiozitatea extrem de înaltă (un pacient activ infectează anual în medie alte 10—15 persoane), creând astfel o gravă problemă de sănătate publică, fapt ce constituie o situație extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea prezentei ordonanțe de urgență.

În temeiul art. 115 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. 1. — (1) Se aprobă plata de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Sănătății, a sumei de 1.726 mii lei, reprezentând echivalentul în lei a 409.846 euro, necesară acoperirii plății TVA aferente bunurilor și serviciilor achiziționate din țară sau importate care fac obiectul programelor privind combaterea HIV/SIDA și tuberculozei în România, cu finanțare nerambursabilă de la Fondul Global de Combatere a HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei, în cadrul Rundeii a 6-a de finanțare.

(2) Suma prevăzută la alin. (1) este aferentă derulării fazei a doua a programelor în perioada 1 octombrie 2009—30 septembrie 2012 și se suportă din bugetul de stat pe anul 2012.

(3) Eventualele diferențe de curs valutar se suportă de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Sănătății.

(4) Prevederile alin. (1) și (2) se aplică pentru Programul „Către accesul universal la prevenirea și tratamentul HIV/SIDA, precum și la îngrijirea și asistența socială pentru persoanele vulnerabile și populațiile defavorizate”, finanțat prin Acordul de finanțare ROM-607-G03-H, semnat la Geneva la data de 15 mai

2007, dintre Fundația Romanian Angel Appeal, în calitate de primitor principal, și Fondul Global de Combatere a HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei, și prelungit prin Amendamentul nr. 5, semnat la Geneva la data de 6 iulie 2009, și pentru Programul „Lărgirea controlului tuberculozei prin concentrarea asupra grupurilor populaționale sărace și vulnerabile”, finanțat prin Acordul de finanțare ROM-607-G04-T, semnat la Geneva la data de 24 septembrie 2007, dintre Fundația Romanian Angel Appeal, în calitate de primitor principal, și Fondul Global de Combatere a HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei, și prelungit prin Amendamentul nr. 4, semnat la Geneva la data de 22 octombrie 2009, până la finalizarea acestora.

(5) Programele prevăzute la alin. (4) sunt implementate de Fundația Romanian Angel Appeal și de autorități ale administrației publice centrale și locale, unități subordonate, în coordonarea acestora, organisme neguvernamentale nonprofit, de utilitate publică, cu personalitate juridică, sau organisme neguvernamentale nonprofit, cu personalitate juridică.

Art. 2. — (1) Documentele justificative pentru TVA aferentă bunurilor și serviciilor achiziționate din țară sau importate în nume propriu ori de autorități ale administrației publice centrale și locale, unități subordonate, în coordonarea acestora, organisme neguvernamentale nonprofit, de utilitate publică, cu personalitate juridică, sau organisme neguvernamentale nonprofit, cu personalitate juridică, se depun trimestrial la Ministerul Sănătății de către Fundația Romanian Angel Appeal.

(2) Decontarea sumelor către Fundația Romanian Angel Appeal se face de către Ministerul Sănătății pe baza documentației depuse, în termen de 30 de zile de la finele fiecărui trimestru, potrivit Metodologiei de rambursare aprobată

prin Ordinul ministrului sănătății nr. 2.008/2008 privind aprobarea Metodologiei de rambursare de către Ministerul Sănătății Publice a sumelor aferente TVA pentru bunurile și serviciile achiziționate în cadrul programelor privind combaterea HIV/SIDA și tuberculozei în România, finanțate din fonduri nerambursabile.

(3) Documentele justificative pentru TVA aferentă bunurilor și serviciilor achiziționate până la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se depun până la data de 31 decembrie 2011 și se decontează din bugetul de stat pe anul 2012, prin bugetul Ministerului Sănătății.

PRIM-MINISTRU
EMIL BOC

Contrasemnează:
Ministrul sănătății,
Ritli Ladislau
Ministrul finanțelor publice,
Gheorghe Ialomițianu

București, 16 noiembrie 2011.
Nr. 99.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL COMPETENT SĂ JUDECE RECURSUL ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 21 din 17 octombrie 2011

Dosar nr. 22/2011

Rodica Aida Popa — vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului

Lavinia Curelea — președintele Secției I civile
Corina Michaela Jîjîie — președintele Secției penale
Gabriela Victoria Bîrsan — președintele Secției de

Adrian Bordea — președintele Secției a II-a civile
Alixandri Vasile — judecător Secția penală
Mariana Ghena — judecător Secția penală
Ștefan Pistol — judecător Secția penală
Săndel Lucian Macavei — judecător Secția penală —
judecător-raportor

Niculina Alexandru — judecător Secția penală
Ioana Bogdan — judecător Secția penală
Georgeta Barbălată — judecător Secția penală
Geanina Cristina Arghir — judecător Secția penală
Victor Cameniță Pașca — judecător Secția penală
Rodica Cosma — judecător Secția penală
Cristina Rotaru — judecător Secția penală
Livia Luminița Zglimbea — judecător Secția penală
Angela Dragne — judecător Secția penală
Ionuț Matei — judecător Secția penală
Raluca Moglan — judecător Secția I civilă
Romanița Vrînceanu — judecător Secția I civilă
Corina Alina Corbu — judecător Secția de contencios
administrativ și fiscal

Carmen Frumușelu — judecător Secția de contencios
administrativ și fiscal

Viorica Trestianu — judecător Secția a II-a civilă
Elena Daniela Marta — judecător Secția a II-a civilă

Completul competent să judece recursul în interesul legii ce formează obiectul Dosarului nr. 22/2011 este constituit conform dispozițiilor art. 414⁴ alin. 3 din Codul de procedură penală, modificat și completat prin Legea nr. 202/2010, raportat la dispozițiile art. 27² din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința completului este prezidată de doamna Rodica Aida Popa, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna Gabriela Scutea, procuror adjuncț al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă magistratul-asistent din cadrul Secțiilor Unite, doamna Alina Gabriela Păun, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27³ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii a luat în examinare recursul în interesul legii formulat de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție prin Sesizarea nr. 140/C3/1426/III-5/2010 „privind măsura de siguranță a confiscării speciale, în cazul infracțiunilor prevăzute de Legea nr. 86/2006 — Codul vamal al României, în condițiile existenței datoriei vamale”.

Reprezentantul procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut recursul în interesul legii învederând că există jurisprudență neunitară în sensul că unele instanțe au dispus atât confiscarea specială a bunurilor sau a mărfurilor introduse ilegal pe teritoriul vamal al

României, în temeiul art. 118 alin. 1 lit. b) și e) din Codul penal, cât și obligarea inculpaților la plata sumelor reprezentând datoria vamală, iar, dimpotrivă, alte instanțe au dispus obligarea inculpaților la plata sumelor reprezentând datoria vamală ce a luat naștere la introducerea ilegală a bunurilor sau a mărfurilor pe teritoriul vamal al României, fără a se lua și măsura de siguranță a confiscării speciale cu privire la aceste bunuri sau mărfuri.

A fost arătată opinia procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în sensul luării măsurii de siguranță a confiscării speciale a bunurilor sau a mărfurilor introduse ilegal pe teritoriul vamal al României, însă, în temeiul art. 118 lit. a) din Codul penal, concomitent cu obligarea inculpaților la plata sumelor reprezentând datoria vamală.

Vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Rodica Aida Popa, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

1. Problema de drept ce a generat practica neunitară

Prin recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție s-a arătat că în practica judiciară națională nu există un punct de vedere unitar cu privire la faptul dacă se impune luarea măsurii de siguranță a confiscării speciale prevăzute de art. 118 alin. 1 lit. a) din Codul penal, în cazul infracțiunii de contrabandă prevăzute de art. 270 din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare, concomitent cu obligarea legală a inculpatului la plata sumelor reprezentând datoria vamală.

2. Examenul jurisprudențial

Prin recursul în interesul legii se arată că, în urma verificării jurisprudenței la nivel național cu privire la stabilirea faptului dacă se impune luarea măsurii de siguranță a confiscării speciale prevăzute de art. 118 alin. 1 lit. a) din Codul penal, în cazul infracțiunii de contrabandă prevăzute de art. 270 din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare, concomitent cu obligarea legală a inculpatului la plata sumelor reprezentând datoria vamală, a fost relevată o practică neunitară.

3. Soluțiile pronunțate de instanțele judecătorești

3.1. Într-o primă orientare a practicii, unele instanțe au dispus atât confiscarea specială a bunurilor sau a mărfurilor introduse ilegal pe teritoriul vamal al României, cât și obligarea inculpaților la plata sumelor reprezentând datoria vamală.

Disponând obligarea inculpaților la plata sumelor solicitate cu titlu de datorie vamală de către direcțiile generale vamale, instanțele au reținut că în cauzele deduse judecării sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 998 și 999 din Codul civil pentru angajarea răspunderii civile delictuale a inculpaților.

3.2. Într-o a doua orientare a practicii, alte instanțe au dispus obligarea inculpaților la plata sumelor reprezentând datoria vamală ce a luat naștere la introducerea ilegală a bunurilor sau a mărfurilor pe teritoriul vamal al României, însă nu s-a luat și măsura de siguranță a confiscării speciale cu privire la aceste bunuri sau mărfuri.

Instanțele au reținut că bunurile sau mărfurile care au constituit obiectul material al infracțiunii de contrabandă au fost ridicate de lucrătorii de poliție.

4. Opinia procurorului general

Soluția propusă de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este în sensul primei orientări a jurisprudenței, cu următoarele argumente:

În dreptul intern, din conținutul normei de incriminare, respectiv dispozițiile art. 270 alin. (1) și alin. (2) lit. a) din Codul vamal al României, adoptat prin Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, rezultă că în cazul

infracțiunii de contrabandă urmarea imediată constă în crearea unei stări de pericol pentru regimul vamal și producerea unei pagube bugetului public prin neplata taxelor vamale. Legătura de cauzalitate dintre urmarea imediată și oricare din acțiunile ce constituie elementul material al infracțiunii de contrabandă rezultă din însăși materialitatea faptelor — *ex re*. Prin urmare, subzistă problematica incidenței obiective a dispozițiilor legale referitoare la măsura de siguranță a confiscării speciale a bunurilor sau a mărfurilor care au făcut obiectul infracțiunii de contrabandă, concomitent cu recuperarea prejudiciului cauzat bugetului public prin neplata taxelor vamale.

Art. 4 din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare, definește noțiunea de datorie vamală ca reprezentând obligația unei persoane de a plăti cuantumul drepturilor de import sau de export. Pe de altă parte, dispozițiile art. 224 pct. 1 lit. a) din același act normativ prevăd că datoria vamală la import ia naștere și prin introducerea ilegală pe teritoriul vamal al României a mărfurilor supuse drepturilor de import. Corelativ reglementării vamale privind obligațiile la introducerea în țară a bunurilor sau a mărfurilor supuse taxelor vamale, Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare, stipulează în cuprinsul art. 234 alin. (3) că în cazul infracțiunilor vamale datoria vamală servește la determinarea temeiului de pornire a urmăririi penale și a pedepselor.

Din economia dispozițiilor menționate rezultă, fără echivoc, că în cazul infracțiunii de contrabandă obligația de plată a taxelor vamale, ca drept de creanță al statului, instituie repararea pagubei și se circumscribează cadrului legal privind obiectul, exercitarea și rezolvarea acțiunii civile reglementat prin dispozițiile art. 14 și 346 din Codul de procedură penală. Prin urmare nu subzistă o interpretare în sensul inadmisibilității acțiunii civile exercitate de direcțiile regionale vamale, constituite ca părți civile în procesul penal, în considerarea contrabandei ca fiind exclusiv o infracțiune de pericol, nefiind susceptibilă să producă un prejudiciu material, așa cum s-a susținut în practica judiciară.

Nu poate fi reținut nici raționamentul existent în jurisprudență potrivit căruia, în condițiile în care bunurile sau mărfurile care au făcut obiectul infracțiunii de contrabandă au fost ridicate în vederea confiscării, inculpatul nu poate fi obligat la plata taxelor vamale.

O astfel de concluzie rezultă din însuși specificul măsurii de siguranță a confiscării speciale, dispusă în temeiul art. 118 alin. 1 lit. a) din Codul penal, destinată să înlăture anumite stări de pericol, în condițiile în care neperceperea sumelor legale convenite statului pentru operațiunile de trecere a bunurilor sau a mărfurilor peste frontieră constituie prejudiciu la bugetul statului, taxele vamale fiind instituite în scopul realizării veniturilor bugetare, dar și ca măsuri protecționiste în plan economic.

Nu poate fi susținută nici soluția rezultată tot din practica judiciară, în sensul că datoria vamală s-a stins prin confiscarea bunurilor sau a mărfurilor introduse ilegal în țară, opinie consacrată de interpretarea art. 233 primul paragraf lit. (d) din Regulamentul (CEE) nr. 2.913/1992 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului Vamal Comunitar. Cu privire la această prevedere comunitară, Curtea de Justiție a Uniunii Europene, prin Hotărârea din 2 aprilie 2009 în Cauza C-459/2007 (*Veli Elshani împotriva Hauptzollamt Linz*, paragraful 38), a stabilit că „pentru a determina stingerea datoriei vamale, punerea sub sechestru a mărfurilor neregulat introduse pe teritoriul vamal al Comunității trebuie să intervină înainte ca aceste mărfuri să treacă de primul birou vamal situat în interiorul acestui teritoriu”. Raportat la sfera de incidență a normei comunitare, se poate concluziona că aceasta își găsește aplicarea ca mod de stingere a datoriei vamale doar în ipoteza faptică a sechestrării mărfurilor înainte de primul birou vamal situat în interiorul Uniunii Europene.

5. Raportul asupra recursului în interesul legii

În măsura în care învederările de ordin formal ce țin de rigoarea promovării unei cereri de recurs în interesul legii vor fi depășite, judecătorul-raportor și-a exprimat următoarele puncte de vedere:

1. Asupra temeiului de drept vizând luarea măsurii de siguranță a confiscării speciale

Bunurile sau mărfurile ce constituie obiectul strict al infracțiunii de contrabandă, din cauza particularității lor, generează starea de pericol social ce justifică confiscarea specială. Deși legea vamală nu conține prevederi exprese referitoare la confiscarea bunurilor sau a mărfurilor provenite din contrabandă, dispozițiile din partea generală a Codului penal se aplică și faptelor sancționate penal prin legi speciale, afară de cazul când legea dispune altfel, potrivit dispozițiilor art. 362 din același cod. De altfel, potrivit dispozițiilor art. 278 din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare, dispozițiile secțiunii privind infracțiunile se completează cu prevederile Codului penal, precum și cu dispozițiile penale cuprinse în alte legi speciale.

Sub acest aspect, bunurile sau mărfurile care au constituit obiectul material al infracțiunii de contrabandă vor fi supuse confiscării speciale în temeiul art. 118 din Codul penal.

Este corectă aserțiunea că, în ceea ce privește dispoziția art. 277 din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare, în sensul că, în cazul „când bunurile sau alte mărfuri nu se găsesc, infractorul este obligat la plata echivalentului lor în lei”, nu poate fi interpretată în varianta excluderii măsurii de siguranță a confiscării speciale, subzistând doar ipoteza instituirii unei obligații la plata unui echivalent bănesc al bunurilor sau mărfurilor supuse confiscării care nu se găsesc. De altfel, norma analizată este în concordanță cu dispozițiile art. 118 alin. 4 din Codul penal, ce instituie regula confiscării, în locul bunurilor supuse confiscării care nu se găsesc, a banilor și bunurilor până la concurența valorii acestora.

În cuprinsul sesizării se specifică faptul că „doctrina este unanimă în sensul art. 118 alin. 1 lit. a) din Codul penal, opinându-se că bunurile sau mărfurile introduse ilegal în țară, deși au preexistat faptei penale, sunt asimilate celor produse prin infracțiune, deoarece au căpătat o astfel de stare”.

2. Asupra obligării la plata taxelor vamale aferente bunurilor sau mărfurilor provenite din contrabandă

Din economia dispozițiilor art. 4 pct. 13, art. 4 pct. 18, art. 224 pct. 1 lit. a) din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare, rezultă, fără echivoc, că în cazul infracțiunii de contrabandă obligația de plată a taxelor vamale, ca drept de creanță al statului, instituie repararea pagubei și se circumscrie cadrului legal privind obiectul, exercitarea și rezolvarea acțiunii civile reglementat prin dispozițiile art. 14 și 346 din Codul de procedură penală.

Esențial este specificul acestei infracțiuni, literatura juridică de specialitate fiind unanimă în a specifica că prin trecerea mărfurilor sau a bunurilor peste frontiera de stat se realizează sustragerea atât de la controlul vamal, cât și de la plata taxelor vamale datorate statului.

Prin urmare nu subzistă o interpretare în sensul inadmisibilității acțiunii civile exercitate de direcțiile regionale vamale constituite părți civile în procesul penal în considerarea contrabandei ca fiind o infracțiune de pericol, nefiind susceptibilă să producă un prejudiciu material.

Totodată nu poate fi reținut nici raționamentul potrivit căruia, în condițiile în care bunurile sau mărfurile care au făcut obiectul infracțiunii de contrabandă au fost ridicate în vederea confiscării, inculpatul nu poate fi obligat la plata taxelor vamale. O astfel de concluzie rezultă din însuși specificul măsurii de siguranță a confiscării speciale, destinată doar să înlăture anumite stări de pericol.

Nu poate fi susținută nici soluția în sensul că datoria vamală s-a stins prin confiscarea bunurilor sau a mărfurilor introduse ilegal în țară, consacrată de interpretarea art. 233 primul paragraf lit. (d) din Regulamentul (CEE) nr. 2.913/1992 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului Vamal Comunitar, care prevede că o datorie vamală se stinge „în cazul în care mărfurile pentru care a luat naștere o datorie vamală în conformitate cu art. 202 sunt puse sub sechestru la introducerea lor neregulată și confiscate simultan sau ulterior”. Raportat la sfera de incidență a normei comunitare se poate concluziona că aceasta își găsește aplicarea ca mod de stingere a datoriei vamale doar în ipoteza faptică a sechestrării mărfurilor înainte de primul birou vamal situat în interiorul Uniunii Europene. De altfel, norma de drept intern, în conținutul art. 256 din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare, instituie stingerea datoriei vamale în cazul confiscării, însă condiționat de producerea situației înainte de acordarea liberului de vamă, în cazul mărfurilor declarate pentru un regim vamal ce implică obligația de plată a drepturilor.

6. Înalta Curte

Înainte de a proceda la o analiză în fond a problemei de drept supuse dezbaterei, Înalta Curte de Casație și Justiție constată că nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a recursului în interesul legii, față de prevederile art. 414² coroborate cu cele ale art. 414³ din Codul de procedură penală, astfel cum au fost modificate și completate prin Legea nr. 202/2010, pentru considerentele arătate în continuare:

Potrivit dispozițiilor art. 414² din Codul de procedură penală, „pentru a se asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, colegiile de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, colegiile de conducere ale curților de apel, precum și Avocatul Poporului au îndatorirea să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra problemelor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești”.

Conform dispozițiilor art. 414³ din Codul de procedură penală, „recursul în interesul legii este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecății au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează la cerere”.

Prin prezentul recurs în interesul legii se solicită pronunțarea unei decizii privind măsura de siguranță a confiscării speciale prevăzute de art. 118 alin. 1 lit. a) din Codul penal, în cazul infracțiunii de contrabandă prevăzute de art. 270 din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare, concomitent cu obligarea legală a inculpatului la plata sumelor reprezentând datoria vamală.

În acest sens, din analiza hotărârilor judecătorești ale instanțelor care au dispus obligarea inculpaților la plata sumelor reprezentând datoria vamală ce a luat naștere la introducerea ilegală a bunurilor sau a mărfurilor pe teritoriul vamal al României, fără a se lua și măsura de siguranță a confiscării speciale (cele din anexele nr. 11—12 — cea de-a doua orientare a practicii), se constată că, în concret, refuzul luării măsurii de siguranță a confiscării speciale nu a avut legătură cu dispoziția instanțelor de obligare a inculpaților la plata sumelor reprezentând datoria vamală.

Astfel, conform anexei nr. 11, Judecătoria Constanța, atât în cuprinsul Sentinței penale nr. 410/1995, cât și în Sentința penală nr. 847/2004 (rejudecare), dispusesese condamnarea inculpaților pentru contrabandă, confiscarea de țigări și detergent și, în final, admiterea acțiunii civile a Direcției Generale a Vămilelor. În cauză s-a dispus rejudecarea, pronunțându-se Sentința penală nr. 1.590/2007, prin care instanța a dispus încetarea procesului penal ca urmare a intervenirii prescripției pentru 2 inculpați și achitarea unui al treilea cu aplicarea art. 10 lit. d) din Codul de

procedură penală. Cu privire la confiscare se redă expres — „măsura ridicării de obiecte fiind în strânsă legătură cu latura penală a cauzei, raportat la soluția de achitare a inculpatului în posesia căruia s-au găsit bunurile, se va dispune restituirea bunurilor (țigări, detergent) care au fost ridicate de lucrătorii de poliție”.

În cauză au fost respinse apelurile declarate de procuror și de inculpatul achitat, pentru ca, în recurs, prin Decizia penală nr. 271/P/2009 a Curții de Apel Constanța, să fie admisă calea de atac exercitată de către procuror și să se înceteze procesul penal față de inculpat, ca urmare a intervenirii prescripției. În ceea ce privește măsura de siguranță a confiscării instanțele nu au făcut nicio motivare.

Referitor la cea de-a doua hotărâre — care face obiectul anexei nr. 12 — se reține că Judecătoria Sighetu Marmăției, prin Sentința penală nr. 101/2011, a condamnat inculpatul pentru infracțiunea de contrabandă, dar a respins acțiunea civilă a direcției regionale pentru accize și operațiuni vamale ca inadmisibilă, cu motivarea că infracțiunea de contrabandă este o infracțiune de pericol. În mod expres se precizează că „Inspectoratul Județean al Poliției de Frontieră Maramureș a procedat la confiscarea cantității de 3.000 pachete de țigări de proveniență ucraineană”. Curtea de Apel Cluj, prin Decizia penală nr. 794/2011, a admis recursul părții civile și a obligat inculpatul la plata de taxe vamale. Măsura confiscării nu a fost luată în niciun fel în dezbateri, în recurs.

În concluzie, în anexele nr. 11—12 (cele pentru care, prin recursul în interesul legii promovat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, s-a susținut că unele instanțe au dispus obligarea inculpaților la plata sumelor reprezentând datoria vamală ce a luat naștere la introducerea ilegală a bunurilor sau a mărfurilor pe teritoriul vamal al României, însă nu s-a luat și măsura de siguranță a

confiscării speciale cu privire la aceste bunuri sau mărfuri), neluarea măsurii de siguranță a confiscării speciale nu a avut legătură efectivă cu modul de soluționare a laturii civile a cauzei — grefându-se fie pe modul de soluționare a laturii penale a cauzei, raportat la pronunțarea unei alte soluții decât cea de condamnare a inculpatului, fie asupra obiectului material al infracțiunii de contrabandă, în sensul că bunurile au fost deja ridicate de lucrătorii de poliție.

În consecință, Înalta Curte apreciază că hotărârile pronunțate de instanțele judecătorești, care au stat la baza promovării recursului în interesul legii, nu au soluționat în mod diferit problema luării măsurii de siguranță a confiscării speciale, în cazul infracțiunii de contrabandă prevăzute de art. 270 din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare, concomitent sau nu cu obligarea legală a inculpatului la plata sumelor reprezentând datoria vamală.

Or, din interpretarea dispozițiilor citate, art. 414² și, respectiv, art. 414³ din Codul de procedură penală, astfel cum a fost modificat și completat prin Legea nr. 202/2010, recursul în interesul legii este admisibil numai dacă a fost soluționată în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive o problemă de drept constând în interpretarea și aplicarea unor dispoziții legale.

În consecință, deși problema de drept supusă dezlegării pe calea recursului în interesul legii prezintă un interes practic, hotărârile judecătorești pronunțate până la data promovării acestui recurs în interesul legii nu sunt relevante, așa încât Înalta Curte de Casație și Justiție constată că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 414² coroborat cu art. 414³ din Codul de procedură penală, astfel cum a fost modificat și completat prin Legea nr. 202/2010.

Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 414⁵ cu referire la art. 414² și 414³ din Codul de procedură penală, astfel cum a fost modificat și completat prin Legea nr. 202/2010,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție privind măsura de siguranță a confiscării speciale prevăzute de art. 118 alin. 1 lit. a) din Codul penal, în cazul infracțiunii de contrabandă prevăzute de art. 270 din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare, concomitent cu obligarea legală a inculpatului la plata sumelor reprezentând datoria vamală.

Obligatorie, potrivit art. 414⁵ alin. 4 din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 17 octombrie 2011.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,

RODICA AIDA POPA

Magistrat-asistent,
Alina Gabriela Păun

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

